

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI ŁĄCZNOŚCI Z POLAKAMI
ZA GRANICĄ
(NR 38)
z dnia 3 listopada 2016 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Łączności z Polakami za Granicą (nr 38)

3 listopada 2016 r.

Komisja Łączności z Polakami za Granicą, obradująca pod przewodnictwem posła **Michała Dworczyka (PiS)**, przewodniczącego Komisji Łączności z Polakami za Granicą, rozpatrzyła:

– poprawki zgłoszone w trakcie drugiego czytania do projektu ustawy o ustanowieniu Krzyża Wschodniego (druki nr 889 i 914).

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Leszek Jasiński, Anna Osińska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Krzysztof Karkowski, Ewelina Maksimiec** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dzień dobry. Witam panie i panów posłów oraz zaproszonych gości na dzisiejszym, kolejnym wieczornym posiedzeniu Komisji Łączności z Polakami za Granicą. W dniu dzisiejszym porządek obrad przewiduje jeden punkt – rozpatrzenie poprawek zgłoszonych w trakcie drugiego czytania do projektu, pani poseł...

Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Proszę kontynuować.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Nie chciałem przeszkadzać, z tego powodu zawiesiłem głos. Drugie czytanie projektu ustawy o ustanowieniu Krzyża Wschodniego – druki nr 889 i 914. Czy są uwagi odnośnie do porządku obrad? Nie ma. Przechodzimy do jego realizacji. Proszę państwa, mamy kilka zmian. Musimy je rekomendować lub opiniować negatywnie.

Przejdźmy do pierwszej z nich. W art. 2 w ust. 1 wyrazy „osobom o narodowości” zastąpić wyrazami „osobom narodowości”. Czy są uwagi odnośnie do tej zmiany? Jeśli nie, przyjmuję że Komisja zaakceptowała i pozytywnie zaopiniowała tę zmianę.

Punkt drugi – w art. 3 w ust. 2 wyrazy „po zasięgnięciu opinii” zastąpić wyrazami „po uzyskaniu pozytywnej opinii”. Powiem dokładnie o co chodzi. Na prośbę Kancelarii Prezydenta została wprowadzona poprawka. Jeżeli minister spraw zagranicznych, który wnioskuje do pana prezydenta o przyznanie Krzyża Wschodniego, nie uzyska od Instytutu Pamięci Narodowej pozytywnej opinii, nie nadaje się dalszego biegu sprawie. Kancelaria Prezydenta nie ma innych instrumentów poza pomocą IPN, aby weryfikować osoby, które mają być odznaczone. W związku z tym zaproponowano takie rozwiązanie. Stosuje się je również w innych przypadkach i IPN się na to zgodził. Z tego powodu proponujemy taką zmianę. Czy są uwagi?

Poseł Piotr Pyzik (PiS):

Przepraszam, jak wtedy będzie brzmiał ten artykuł?

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Panie mecenasie, czy mogę prosić o wsparcie?

Legislator Krzysztof Karkowski:

Oczywiście. Odczytam brzmienie przepisu, w przypadku przyjęcia poprawki nr 2: „Minister właściwy do spraw zagranicznych przedstawia wnioski z własnej inicjatywy lub z inicjatywy związków i stowarzyszeń kombatanckich, organizacji społecznych, Kierownika Urzędu ds. Kombatantów oraz osób prywatnych, po uzyskaniu pozytywnej opinii Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej”.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Tak by to właśnie brzmiało. Czy są zatem jakieś uwagi? Nie ma. Komisja pozytywnie zaopiniowała poprawkę nr 2.

Poprawka nr 3 dotyczy art. 5 i jest to propozycja, aby temu ważnemu artykułowi, który opisuje wygląd odznaczenia nadać następujące brzmienie: „Odznaką Krzyża jest wykonany w metalu krzyż równoramienny, o wymiarach 40x40 mm, srebrzony i oksydowany z obustronnie zaznaczoną krawędzią, biało emaliowany od strony lica...” – pierwotnie miał być również emaliowany z drugiej strony, a więc jest zmiana – „...ośmio-ramienny, o poszerzonych końcach ramion...” – uszczegółowienie opisu – „...z podwójnym uskokiem między ramionami, z uszkiem i kółkiem do zawieszenia. Pośrodku ramion nałożony jest wizerunek ukoronowanego stylizowanego herbu trójpolowego Rzeczypospolitej, z Orłem, Pogonią i Michałem Archaniołem, w polach wypełnionych emalią czerwoną. Na ramionach poziomych widnieje majuskułowy napis: RATUJĄCYM POLAKÓW. Na ramionach pionowych umieszczone są daty: 1937 oraz 1959. Herb z koroną, napis i daty srebrne, oksydowane. Cała powierzchnia Krzyża na stronie odwrotnej jest fakturowana.

2. Krzyż zawieszony jest na wstążce z rysu jedwabnego koloru białego o szerokości 40 mm...” – poszerzyliśmy odrobinę wstążkę – „...z dwoma czarnymi paskami o szerokości 3 mm po bokach, umieszczonymi w odległości 3 mm od brzegu”. Zwążone zostały czarne paski – z 7 mm do 3 mm, aby wstążka nie przykuwała bardziej wzroku, niż samo odznaczenie.

„3. Wzór graficzny odznaki Krzyża określa załącznik do ustawy”.

Te wszystkie zmiany są wynikiem długiej dyskusji z komisją heraldyczną działającą przy Kancelarii Prezydenta i ministrze spraw wewnętrznych i administracji. Bardzo proszę, zgłosił się pan poseł.

Poseł Tomasz Jaskóła (Kukiz15):

Dobry wieczór państwu. Miałem już przyjemność wypowiedzieć się w tej sprawie. Szczerze mówiąc, nie przekonuje mnie komisja heraldyczna, bo sprawą koron, medali i orderów zajmują się faleryści, a nie heraldycy. Mam propozycję poprawki do art. 5 pkt 1 tegoż druku, aby zmienić, treść: po środku ramion nałożony jest wizerunek ukoronowanego Koroną Chrobrego herbu trójpolowego Rzeczypospolitej z Orłem, Pogonią i Michałem Archaniołem. Wiem, że pora jest późna, przedstawiałem już uzasadnienie, ale naprawdę jest to bardzo istotne. Po unii hadziackiej, która nie weszła w życie, ale używaliśmy takiego herbu...

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Właśnie nie używaliśmy. Dopiero po powstaniu był używany.

Poseł Tomasz Jaskóła (Kukiz15):

W XIX wieku w trakcie Powstania Styczniowego używaliśmy. Jesteśmy jedynym państwem w Europie, które nie posiada własnych regaliów. Prusacy zniszczyli naszą koronę w XIX wieku, w 1807 roku. Wyjątkowym wstydem jest, że pozwalamy sobie na pewną dowolność. Fizycznie nie mamy insygniów. Czesi mają Koronę św. Wacława, Węgrzy św. Stefana itd. Ograbiono nas z tego. Dlaczego nie jesteśmy w stanie powtórzyć w bardzo ważnym odznaczeniu wcześniejszych wzorów? Proszę zwrócić uwagę, że to są jedyne legalne realia państwa polskiego. Kraków w 2002 roku zmienił starą koronę na Koronę Chrobrego. Jest ogólna restytucja i większość znaków graficznych patriotycznych środowisk posługuje się legalną Koroną Chrobrego, którą namalował Bacciarelli. Na Zamku Królewskim macie ją na skroniach Bolesława Chrobrego, mimo iż została stworzona dla Łokietka, a została zamknięta za Zygmunta Starego, jako oznaka suwerenności.

Kolejny argument powinien państwa – jako członków Klubu Prawa i Sprawiedliwości – przekonać całkowicie. Ta korona fizycznie znajduje się na Krzyżu Wojennym Orderu stworzonego w 2006 roku przez prezydenta Lecha Kaczyńskiego. Nie bardzo rozumiem dlaczego chcemy użyć taką koronę z Wikipedii, z gry. Heraldycy szczerze mówiąc średnio nadają się do wydawania opinii w sprawie. Faleryści zapewne by się z niej uśmiechnęli. Traktujmy poważnie takie symbole, bo są konieczne. Raz jeszcze mówię, w herbie państwa Czech – my mamy godło, co jest błędem w konstytucji – jest piękna Korona św.

Wacława. W herbie Węgier jest piękna Korona św. Stefana. My w jednym z najważniejszych odznaczeń, którymi będziemy prowadzili politykę historyczną – którą tak państwo promujecie, a której jestem wielkim zwolennikiem – wprowadzacie koronę, która kompletnie się do niczego nie nadaje. Nie wiem co to jest za korona. Z gry Imperium, Cywilizacja?

Poseł Leonard Krasulski (PiS):

Ale ładna.

Poseł Tomasz Jaskóła (Kukiz15):

Ładna, tylko że każda kobieta jest ładna, ale nie każda jest pańską żoną.

Poseł Leonard Krasulski (PiS):

Ale ma szanse.

Poseł Tomasz Jaskóła (Kukiz15):

No właśnie. Szanowny panie przewodniczący, starajmy się iść w legalizm. Zgłaszam poprawkę, mam ją napisaną. Oczywiście mogą ją państwo przegłosować, ale przypominam, że to wielka sprawa. Dla innych to może być śmieszne, ale dla nas bardzo ważne. Traktujmy poważnie państwo polskie. Zobaczcie państwo, jak Niemcy i Rosjanie o to dbają. Nie może być w tym zakresie zupełnej dowolności. Na miejscu tych państw, prowadząc politykę historyczną, nieźle bym się uśmiechnął z takiego projektu graficznego, mimo iż już jest lepszy. Nadal nie ma tej właściwej korony.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Całe życie dążymy do ideału. Panie mecenasie, zgłaszał się pan, a później ja pozwolę sobie powiedzieć kilka słów.

Legislator Krzysztof Karkowski:

Dziękuję, panie przewodniczący. Chciałem powiedzieć, że tę poprawkę należy przegłosować łącznie z poprawką nr 6, jaka stanowi nową wersję załącznika, czyli wzór Krzyża Wschodniego. Jeśli chodzi o możliwość składania poprawek podczas posiedzenia Komisji, niestety zgodnie z regulaminem jest to niemożliwe, gdyż Komisja rozpatruje jedynie poprawki zgłoszone na posiedzeniu Sejmu i nie może zajmować się żadnymi innymi. Po prostu pod względem prawnym nie ma możliwości, aby się do niej odnieść. Oczywiście będzie jeszcze posiedzenie Senatu, gdzie będzie można kontynuować próbę zmiany.

Poseł Tomasz Jaskóła (Kukiz15):

Teraz trwa drugie czytanie.

Legislator Krzysztof Karkowski:

Tak, ale zgodnie z regulaminem Komisja rozpatruje jedynie poprawki zgłoszone podczas posiedzenia Sejmu, które trafiły do marszałka Sejmu. Jest odpowiednia procedura, jeśli chodzi o ich składanie. Musi to być 15 posłów, albo przewodniczący, lub wskazany wiceprzewodniczący klubu. W obecnej chwili nie ma możliwości, aby do tego zestawienia dołożyć kolejną poprawkę, zgłoszoną w tym momencie. Tak wygląda sytuacja pod względem prawnym.

Poseł Tomasz Jaskóła (Kukiz15):

Panie przewodniczący, ufam naszym legislatorom, ale chciałem zwrócić uwagę, że ostatnio na naszym posiedzeniu legislatorzy – z całym szacunkiem – nie odróżniali odznaczenia od odznaki i orderu.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Okej. W tej chwili mówimy nie o wiedzy falerystycznej, ale natury legislacyjnej. Myślę, że w tym zakresie możemy zaufać legislatorom. Zgłosił się pan przewodniczący Krasulski.

Poseł Leonard Krasulski (PiS):

Dziękuję bardzo. Gwoli ciekawości chciałem zapytać, czy ów krzyż będzie miał swój odpowiednik w baretce, czy też nie.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Ustawa tego nie przewiduje. Być może jest to materia – o czym nie wiem – która nie musi być uregulowana ustawowo. Być może pan poseł wie coś więcej na ten temat.

Poseł Leonard Krasulski (PiS):

Być może krzyże honorowe nie mają swojego odpowiednika w baretce. Pytałem o to z ciekawości.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Jest to do zweryfikowania. Nie znam odpowiedzi na to pytanie. Chciałbym wrócić jeszcze do wypowiedzi pana posła. Bardzo doceniam zabiegi pana posła o ten wizerunek Krzyża Wschodniego. Mamy dwa problemy. Pierwszy jest proceduralny – poprawka nie została zgłoszona na sali plenarnej. Powinien do niej być załącznik, którego również nie ma. W Senacie można próbować walczyć z tą sprawą. Druga kwestia dotyczy pisma ze strony komisji heraldycznej, przekazanego panu posłowi, w którym heraldycy współpracujący z panem prezydentem m.in. przy okazji krzyża wojskowego, o którym pan poseł wspominał, wyrazili swoje stanowisko. Wszedł pan na takie wysokie C, że to będzie dla nas kompromitacja i wywołamy śmiech naszych przyjaciół z Wschodu i Zachodu. Chyba nie jest tak do końca. To jest kwestia pewnej symboliki i stylizacji. Przytoczę sprawę krzyża Virtuti Militari w pierwszej klasie. Jest na nim korona inna niż Chrobrego. Jest stylizowana. Nie wywołuje to takich emocji i nie kompromituje odznaczenia ani w Polsce, a na arenie międzynarodowej.

Poseł Tomasz Jaskóła (Kukiz15):

Panie przewodniczący, ostatni raz Order Virtuti Militari był zmieniany w Księstwie Warszawskim.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Zgadzam się, ale pokazuje to, że poza Koroną Chrobrego funkcjonowały też inne wyobrażenia regaliów. Nie popełniamy w związku z tym jakiegoś straszliwego błędu. Temat jest wart dyskusji i być może zasadne jest przeprowadzenie spotkania komisji heraldycznej, do opinii której przywiązana jest bardzo Kancelaria Prezydenta, z falerystami. Taką dyskusję można by przeprowadzić przed posiedzeniem w Senacie. Mówię o tym bez ironii i namawiam do tego. Deklaruję jednocześnie, że mogę zorganizować takie spotkanie.

Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Można gdzieś zobaczyć tę koronę?

Poseł Leonard Krasulski (PiS):

W muzeum.

Poseł Tomasz Jaskóła (Kukiz15):

Można. Korona Chrobrego...

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

O czym teraz rozmawiamy?

Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Czy można zobaczyć gdzieś tę koronę?

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Ma pani to w załączniku i na iPadzie, gdzie widać to dużo lepiej, w kolorze. Proszę podać pani poseł.

Moja propozycja jest taka, abyśmy zaakceptowali tę poprawkę w brzmieniu skonstruowanym przez komisję heraldyczną. Deklaruję, jeśli pan poseł wyrazi chęć, że zaaranżuje spotkanie heraldyczno-falerystyczne i będziemy mogli porozmawiać w jego trakcie na ten temat.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Panie przewodniczący, to zaproszenie dla całej Komisji?

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Wszyscy chętni będą zaproszeni. To nie będzie jednak formalne spotkanie Komisji. Kończymy procedowanie na poziomie Sejmu i projekt będzie rozpatrywany przez Senat.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

To ciekawy problem.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Oczywiście. Tak jak powiedział pan mecenas, tę poprawkę trzeba rozpatrzyć wraz z poprawką nr 6. Poprawka nr 6 stanowi wzór. Pan poseł przedstawił głos sprzeciwu. W związku z tym przegłosujemy poprawki. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem łącznym tych dwóch poprawek – nr 3 wraz z nr 6? (15) Kto jest przeciw? (1) Kto się wstrzymał? (1)

Dobrze. Przejdźmy do następnego punktu. Musimy przeprowadzić jakąś reorganizację w prezydium. Punkt nr 4 – w art. 6 średniki po pkt 1 i 2 zastąpić przecinkami, skreślić kropkę po pkt 3 oraz dodać zdanie wspólne w brzmieniu: „biorąc pod uwagę konieczność ustalenia faktycznych okoliczności przemawiających za nadaniem Krzyża oraz sprawność tego postępowania”.

Czy ktoś z państwa posłów ma uwagi? Jeśli nie, uznam że Komisja pozytywnie zaopiniowała tę poprawkę.

Poprawka nr 5 – art. 8 nadać brzmienie: „ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia”. To też jest postulat Kancelarii Prezydenta wynikający z tego, iż chce ona przygotować stosowne rozporządzenie, ale również wykonać odznaczenia, aby można było je niezwłocznie przyznać.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Jestem usatysfakcjonowana.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dziękujemy pani poseł. Ministrowie kancelarii i pani poseł dzielą ten sam sposób myślenia – może to jakiś znak?

Witamy panią poseł, zapraszamy.

Jeśli nie usłyszę sprzeciwu uznam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała tę ostatnią poprawkę.

Zapraszamy, proszę się rozgościć.

W ten sposób udało się nam zaopiniować wszystkie poprawki. Jedna z nich miała głos przeciwny, pozostałe przyjęliśmy jednogłośnie, za co Wysokiej Komisji dziękuję.

Pozostaje nam wybrać sprawozdawcę. Zgłasza się pan poseł Pyzik.

Poseł Piotr Pyzik (PiS):

Przepraszam, jeśli mi wolno, chciałem zaproponować na to stanowisko pana przewodniczącego.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję. Będzie to dla mnie zaszczyt. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznam że Komisja zaakceptowała tę propozycję. Nie słyszę głosu sprzeciwu.

Dziękuję państwu za ten wybór oraz dzisiejsze spotkanie. Życzę miłego wieczoru i nocy. Zapraszam na dyskusję o obronie terytorialnej o 23.00 na sali plenarnej.